

Ր Ո Ւ Չ Ն Ա Մ Է Ի

Մ Է Ճ Մ ՈՒ Ա Յ Ը Ն Ա Վ Ա Տ Ի Ս

ԻԻԶԻՆՆԻԻ — ՍԵՆԵ

X 1870 X

ՆՈՒՄԵՐՈ 487

1787 ԶԻԼԶԻՃՅԻ

ՄԵԾՈՒՆԱՅԻ ԲՈՒԳՆԱԿԻ
ՍԵՆԵԼԵԽԻ 450 ՏՐԶ
ՍԵԼԵՐ 80

ԲԵՐՇԵՄՊԻ
ՄԱՐՏ 49

ԻՆՆԱՅԵՐԸ 43
ՏԱՆԵՆԻ 20 ԿԵՂԻԼԸ 40 ԳԱՐՈՅ

ԱՂԱՅՐԱՆԿԱ
ՄԱՐՏ 31

ԱՍԻՓԱՆԵ ՄԱՐՏ 19

Մ Ի Լ Ի Յ Է

Հասունեան էֆէնտինին խտարէի
բուհանդէսինստէն տօբայը Ասիօանէ-
տէ պիր վագըթտան Բէրու էրմէնի
Գաթօյի պէյնինտէ վուգու պուլան
իսթիլաֆաթ կիթտիքէ քէպի է-
հէմիլէթ իլէ, շիմաի Տէվլէթի պիլէ
սայէսինտէ հուգուգը ակիգալարընը
պիլմահաֆազա Լաթիլիլէ մէյլ իթմէ-
յէն ֆըրգանըն, տիկէր Հասուն թա-
րաֆտարը ֆըրգանտան այրը պիր
իտարէյէ մազհար օլուպ, վէ պու-
հուգուգը ակիգա մահաֆազա մաա-
տէսինտէ վուգուլի իսէ, մէմալիքի Սա-
մանլէնին էրմէնի Գաթօյի պուլու-
նան վիլայէթ վէ շէրլէրինտէ տախի
կէօրլէնէյի իսթիմալին խարիճինտէ
օլմաուրընտան, իլք տէֆա օլարադ
Սամսոն վէ Պաֆուաա միլթէմէքքին
խալլիճէ էրմէնի Գաթօյիքէրինտէն
իմզալանմըլ օլտուլու հալաէ, ճէմաա-
թըմըլըն գօմիթէսինտէ պիր մահպար
փարաթ օլմուլ վէ սուրէթի տախի
տիւնքի բուգնամէմիլտէ տէրճ օլուն-
մուլ տուր:

Սահիպ իմզալար, միլլէթի Գաթօ-
լիքիլէնին Սալթանաթը Սէնիլէ սայէ-
սինտէ նայիլ օլտուգլարը հուգուգ վէ
իմթիլազաթը ակիգաֆան գըլ փայը
գատար վադ կէլմէնէնէքլէրինի վէ Հա-
սուն էֆէնտինին խտարէյի բուհանդէսինի
ապա վէ գաթմն թանըմաուրըլարընը
պէյան իլլէմիլ օլտուգլարը կիպի, մէք-
թէպլէրի օլմաուրըլէնտէն ճէհալէթ տէ
գալարըլարընը վէ Հասուն էֆէնտինին
խտարէսինի հիլ պիր վագըթ թանը-
մաուրըլարընը հալի թրապիզօտա
էրմէնի Գաթօյի ճէմաաթը թարա-

ֆընտան խալլիճէ իմզալար իլէ գօմի-
թէի մէքլէրէյէ վիւրուտ իտէն մահ-
զարըն սուրէթի պէր վէճհի ակի տէրճ
օլունմուլ տուր:

Էրմէնի Գաթօյի ճէմաաթըմըլ,
Հասունուն թահթը խտարէյի բուհա-
նիլէսինտէ գալարըլարը միւտտէթէ
տիւնար օլտուգլարը ակիլար միլթէ-
սիֆէլէրի վէ էքսէր տէֆա վուգու
պուլան իսթիտա վէ բէնալարը, սէմի
իթիպար օլունմաուրըլարը կէրէք
տիւնքի վէ կէրէք պու կիւնքի թրա-
պիզօն մահպարընտան բէք կիւ-
ղէն աղիալըլաճաղընտա շիւպհէ եօդ
տուր:

Մէմալիքի Օսմանլէնին էրմէնի
Գաթօյիքէրի պուլունան սայիլ վի-
լայէթլէրի թարաֆընտան Հասուն է-
ֆէնտինին խտարէյի բուհանդէսինի
բէտա իտէն մահպարըլարը տախի վիւ-
րուտի պիր աղ կէճիքլիլիլ իսէտէ,
պունուն կէճիքլիլէսի, մէվսիմի շի-
թա վէ պա խուսուս շու սօն կիւնլէր-
տէ վուգու պուլան շիտտէթի հալայա
համլ օլունապիլտիլինտէն, պունտան
պէյլէ բէյտէր բէյ վարիա օլաճաղը
մէմուլի գալլիտէն տիր:

Շքեղափայր Սադային Ժողով Կաթո-
ղիկէ Հօյոց:

Տրապիզոն գտնուած խեղճ ազգային
եղբարցդ ոաստիկ է եւ հին, եւ թէ չենք
սխալը հակառակորդաց մասին բոլոր հա-
րըստահարութիւնք մենք Տրապիզոնցիքս
օրտի ցաւօք բոլորը կը կրենք: Մեր կա-
թօլութեանց համար մինչեւ հիմա ողոր-
մութիւն եւ գթութիւն խնդրելու գուռ
չի մնաց որ չի բաղինք, քանիցս ան-
գամ Հոռով, որչափներով Պօլիս՝ երբեմն
նախագահ գեր: Հասունին: Զարմանք
մեծ է եւ խիստ խղճալի որոնց պատա-
խանին անգամ արժանի չենք եղած: Բը-

նութիւնը անգամ կը ստուայ թէ այսչափ
անգթութիւն կրնա՞յ արդեօք հայր մը
որդուն, հովիւ մը հօտին ընել:

Արդ մեծապատիւ ազգասէրք, կիթ-
կուղէք ձեր ազգային եղբարցը գուռաա-
բնակիչներէն հոգևով եւ մարմնով կործա-
րածները գտնալ, ահա մենք Տրապիզոն-
ցիքս ենք: Ափսո՛ս քանք չենք տարի ա-
ռաջ անանկարանօք արթննալուս՝ երբ քաղ-
քիս մէջ գտնուած օտար ազգիք՝ ի քուն էին,
ճանչցանք ազգին հոգին եւ վարմինը սնու-
ցանող դիտարէիլթը դպրոց ըլլալը, եւ
անգամ մը պաղատելով ունեցանք այնպի-
սի անձ մը որն որ ծանօթ է ձեզ, Հ.
Պետրոս վարդապետ Մինասեանը որ եւ-
կաւ չինեց աւելի վաղ: Ժախքովը վա-
յելու՜լ գպրոց մը, եւ ահա որ դաւաճիս
իր կառուցած գպրոցին մէջ առաւ. աղ-
ղին հոգևոյն հակառակորդը որ ճշմարտա-
պէս ստիպուած եմք խոստովանելու որ
Գ. Հասունունք ազգիս կաթօյիկոս բիւր
ամբաստանութեամբ Հոռովի ձեռօք իրից
մեր գրկէն բոսի վինքը եւ այսպէս ա-
ւելալ գարձուց չորս պատերը թողով
մինչ ի ցաւ ժողովրդեանս. Պատմու-
թիւնք անգամ այսպիսի գէպը մը չեն
յիշեր մեզ: Իսկ Գեր. Հասունունք
ազգիս կաթօյիկոս եղածը իմանալով, կա-
րելի է ըսենք որ գոնէ այս անգամ աղ-
ղային հոգին լեղուն եւ սովին կարեւո-
րութիւնքը հոգալ եւ խնամելու զէ. առա-
տի վերջին յուսով գրեցինք իրեն « ծրար
ցաւոց » անունով մեր ուղերձը որուն մէջ
եւ յետին պաղատանք թափեցինք ոտքե-
լուն չիմացընելով դարձեալ որ Վենետի-
կոյ վանքը կրկին պատրաստ է օգնել Տը-
րապիզոնցուց այս գպրոցի մասին:
Եթէ ակնարկութիւն մը ընէ իրենց. իսկ
Գեր. Հասունը չէ թէ ի գործ չի դրաւ,
այլ ժարգու տեղ չի դրած իր սովոր
կերպովը պատասխան մը եւս խնայեց
մեզմէ: Այսպիսեաց անունը Աւետարանը
հովիւ չի կոչեր, քանզի հովիւ մը իր հո-
տը այս անտիճան անտանելի եւ խեղճ վի-
ճակի մէջ կամօք դնել չի յանդգներ: Այս
անտանելի վիճակին մէջ էինք, երբ եւ

պիտիկոպոսաց Պօլսոյ ժողովը՝ որ մէկ հա-
տիկ յայս կուտար մեզ, ինչպէս մեր ա-
ղերսովը անգամ դիմեցինք որ ապարդիւն
եղաւ՝ ժողովքին բոլոր աղերսներուն դա-
տապարտուած ըլլալով:

Արդ այս միջոցին հակադրայինք դատ-
ուելէն ի դատ սուրիշ միջոց չէր մնար,
որպէս զի կարենար ազգը իր արդարա-
դրով տէրութեանը ծառայել եւ իր նախ-
նեաց իրաւանցը հետեւիլ: Ահա նայնք կը
կարգանք մեզ ճամբան յայտարարութեան
մէջ ի 23 յունիս 1870 որ Պօլսոյ՝ —
նոյնք կը դաւանինք մենք եւս տնտիւր
եւ չենք ուզեր դեր: Հասունեանին կա-
ռավարութեանը ներքեւը մնալ, որ մեր
հոգւոյն եւ մարմնոյն բարեազոյց արգելի
եւ չարաչար վնասներու առիթ եւ պատ-
ճառ եղաւ: Ուստի մենք եւս միացնե-
լով մեր տկար ձայնը, ձերինին հետ եւ
ստորագրելով կը բռնենք որ պահէք ազ-
գային դիւանատանց մէջ: — Դարձեալ
խորին կերպով շնորհակալ ենք որ յանձն
առեր էք ազգային ժողովի գրովը մեր
վերջերը սփռել: Իսկ դպրոցի շինութեան
համար, խնդրենք, տէրութեան հրամա-
նը ձեռք բերել, ինչպէս Գաղիկոսի ար-
գելուածին վրայ խնամք տարիք: Խնդ-
րեմք դարձեալ ի նպատակ խնդրութեան
ժողովրդեանս ըստ ձեր տառապիւնակն վե-
հանձնութեանը բարեհաճիք ձեռնառու ը-
լալ գործոցի շինութեան մասին, որուն
մնամբ միշտ երախտապարտք մաղթելով
եղջանիկ եւ երկար տարիներ:

Տրապիզոն 4/16 մարտ 1870.

Կաթողիկէ Հայ ժողովուրդ
Տրապիզոնի

(Ստորագրութիւնք) 83

Թրապիզոնտան 4 մարտ Թարիխի
իջէ կէլէն պիր մէքթուպտա պէր վէճ-
հի աթի մուհարրէր տիր:

Հռովմ գտնուած Թրապիզոնու եպիս-
կոպոսը, իր տեղապահին գրովը իմացու-
ցեր է, այսպէս. «քանի որ աճեն ազգա-
պիկ վանքեր Գ. Հասունեանի իշխանու-
թեանը տակ չեն ըլլար, Վենետիկոյ Միւ-
թարեանց դպրոցը Թրապիզոնու մէջ ան-
կարելի է շինուիլ»:

Նոյնպէս աղբիւն խնդր պարոյն վար-
ժապետը Գ. Միսաք Պօյաճեանը, իր հօրը
արեւելեան Հայ կաթողիկոսաց ժողովին
ստորագրութիւն տալուն իրաւունք ըլլալը
հաստատուելու համար խօսքած ըլլալով,
հակադր պիտի անձանց չէին տեղապահ վազ-

դապետով միացած դպրոցէն դուրս ըրին,
զրկելով իր ամսականէն:

Հասուն էֆէնտիյէ մուխալիֆ պու-
լունան պիր էրմէնի, Գուրիյէ տ' Օրիան
նամ դաղէթայա աթիտէ Թէրօմէսի
կէօրիւլէն մէքթուպու եազմը տըր:

Էրմէնի Գաթօլիյի մէսէյէսին տա-
լիր պազը ահվալ հազգընտա, հա-
զըգաթը հալը մէյտանա գոյմագ ի-
չիւն միւթէպէր դաղէթանըղա միւրա-
ճաթ իտէրիմ: Կէլէն նիւսիտէլէրինիդ
տէն պիրինտէ պիր պէնտ օգուտուդ-
քի, Հասուն էֆէնտիյէ Թէրաֆիլիւրի
խտէն պազը միւթէպէր զաթար Ֆը-
րանսա սէֆիրինէ քէլիմաթը զաթիյէ յի
սէյլէմիլէր տիր. եանի «պիդ ֆիլան
վէ եա ֆիլան տէվլէթին տէյիլ, եա-
լընըղ ճէնապը Հազգըն ինայէթի իլէ
Գաթօլիյիդ» տէմիլէր: Էյէր պու-
զաթլէր տիւլիւնմէք զահմէթինի ա-
զահըդ իթթիյար իթսէլէր, եա պիդ իմ
տէվլէթի Սլիյէնին, հազգընըզտա
պիրիւրի պուրուլան Թէվլէճիւհի իլէ
վէ եա ֆիլաթի շէրֆի հիմայէ իթ-
միլ օլան տիւլէլը մուաղ զամանըն պի-
րինին մուալլէնէթի իլէ Էօթէտէն պէ-
րու Գաթօլիք պուլունտուղումուզու
աղնարլար իտի: Հաթթա Հալաթանք
վաղթընտա Ֆրանսա տէվլէթի, սալ-
թանաթը Սէնիյէնին լութֆ վէ մէր-
համէթինի հազգընըզտա ճէյալ իտէ-
րէք, 1829 սէնէսինտէ Շարդտա Գա-
թօլիլիյին պուլունտուղում միւլքիւլ
հալտէն պիդի դուրթարմըլ տըր: Է-
յէր Գաթօլիք գալմագ իչիւն եալը-
նըղ ճէնապը Հազգըն ինայէթի էլ վէր-
սէ, տուէլը մուաղ զամանըն Թալիյէ-
սի իւզէրինէ, Պապը Սլի Թարաֆըն-
տան իթթիլազ պուլունան Թէտապիր
չայէտ մէվզըր իծրայէ դժուրմաթըլ
օլա իտի, նիչ ին ասայիլիմիդ մու-
խաթարտա պուլունմուլ օլուր իտի:
Շարդտա Էյէր Գաթօլիլիլէր Գաթօ-
լիք մէզէպիլնէ իյֆաթը լաղըմ կէլէն
հիւրմէթ վէ ըրայէթի կէօրիլլար
իտէ, վէ էկէր Գաթօլիլիլէր տիւնեա-
նըն հէր Թարաֆընտա մէզէպ սէր-
պէթիլիլիլի գալմանըլլար իտէ, տա-
լիմա Բիւրպիլ շէրֆիլ մէնաֆիլիլի
կէօթէթմիլ օլան պէօլիք տէվլէթլէ-
րին սայէպիտէ տիր, իչ լէն շուրապը

պիր գաղիյէ տիր քի, ինքեար գա-
պուլ իթմէզ, պէօլլէ օլտուղու հալ-
տէ, նիչ ին ճէնապը Հազգըն ինայէ-
թի իլէ իթթիլազ իթթիլիմիդ գաւտար
տէվլէթլէրին սայէսինտէ տալի Գա-
թօլիք գալտըղմըղա իթթիլազ իթ-
մէյէլիմ:

Լաքին էտիպանըն ճիւմէսինէ թիւր-
քիսթանտա իտիլէն հիւրմէթ վէ հի-
մայէ մատտէսինէ կէլինճէ, իսլամիյէ-
թին միւլքէլինտէ պիլէ իրիսթիյան-
լարա իծրայի այլին իթմէյէ միւսաա-
տէ պուրուլմաթը իչիւն տէվլէթը Ս-
լիյէյէ պիր շիւքրանիյէթի մախսու-
սէմիդ օլմագ կէրէք պիր:

Իչ լէ պիդ տէ Գաթօլիք գալարագ-
էրմէնի այլինիմիդի իպգալ իթմէք ի-
չիւն շու միւսաատէտէն միւսթէֆիյտ
փուտագ: Էվլէթ պիդ իմ օլ իթիդպա-
վէ մէզէպէն պուլունտուղումուզ հալ-
սալթանաթը Սէնիյէ սայէսինտէ տիր,
գիւրա հուդուգու միլքիյէ վէ շախթ-
յէնին հէնիւլ պու կիւն կիպի թանըլ-
մամըլ օլտուղու հալտէ, Պապիլ Մ-
զիլ թան էֆէնտիլիլի սէլէֆիլիլի,
իրիսթիյանը լաղըլլան իթմէյէ քիմ
մանի օլապիլիլի իտի, վէ պիդ իւհ հա-
լիմիդ նէրէ Էվլարըր իտի, հալ պու-
քի Մալիա վէ Էլբուրա գըթալարընը
ֆէթհ իթմիլ օլան բատիյա հալ ճա-
նըմըղն սէլպէթիլիլի վիգայէ իթմէք
իտպարընտա պուլունան պազը Գա-
թօլիք փիսղոպուլարա իպրէթ օլ-
մագ իւզրէ, հէր մէզէպիլն հուդուգ-
վէ իմթիյազաթընը մուհաֆազա վէ
իպգա իյլէպիլէր: Իչ լէ տէվլէթը Ս-
լիյէնին, հազգընըզտա իթթիլազ
պուլունտուղում մէյէք Բոմայալ իպ-
րէթ օլտուր քի, օլ Բոմա վազթի իլէ
պիլլէ վատ իթթիլիլի շիմոթի իֆա իթ-
մէք իպթմէյէ, եանի պուլունտան եիւզ
էլբի սէնէ Էվլէլ Օն տէօրտիւնիւ Բե-
նետիկոսս նամքաբա, Էրմէնի այլիլէ-
րիմիդ իպգապընը վաա փթմիլ ի-
քէն, շիվալիքի մէքիլիլիլի հանիլի ք-
մալիլիլի վիլէլիլի վէ բաթա-
լարըն պէլլու թանըրըլլարը մատ-
պէլլիլի թանըրըլլարա պիլլէրին տհ-
քեալիլիլի վիլէլիլի վէ թաթա-
լարըն պէլլու թանըրըլլարը մատ-
պէլլիլի մուգապաթագա մատ օլալան
մէզէպէն Էյէթիլ պէօլլէ մուհաֆա-
ղա իտէր:

Ելիմիլի աճապա հուդուգու մուլ

Թալէպ իթմէքտէ հազգըմըզ եօգ մու : Կիլիկիա բիսդոպոսարը Թա րաֆրնտան քէնտիսինէ իհալէ օլու նան վազիֆէյի Թանըմայարագ , մէ նաֆրիմիզի Բզմա հիւքիւմէթինէ ֆէ տա իլէ , գարընտաչազըմըզ պէյնին տէ միւնաղապը մոսնիպ օլուն Հայսուն էֆէնպիլի բրօթէսթօ իտէյօրուզ տէ յի պիղէ իթաաթսըզ տէնիլէպիլիբ մի , վէ նիշին Բօմա մութլագա Հա սուն էֆէնտիլի իլթիգամ իտէյօր : ա ճապա Բօմայը , Հասուն էֆէնտիլին հէր սէյլէտիլինի Էնրմաղա մէճպուր իտէն սէպէպլէր վաբ մը տըր : Պիղէ կէլինճէ , հիւ օլմազ իսէ , կէքէք էֆ քեարը ումումիլէտէ վէ կէրէք գա վանինի ճարիլէտէ շայպըզ գապուլ օ լան սէպէպլէրիմիզի մէյտանա գօյ տուգ իսէ տէ , Եինէ շիւրհէ իթմէ յիգ բի , Բօմա պիղիմ հազգըբ օլան Թալէպիմիզէ Էինէ Եարամայըզ ճէվա պընը վէրէճէք տիր :

Իկէր Բարա , մէզհէպիմիզին իգ թիգասընտան հուգուգու բայիմալիտէ րէք , քէնտիսինէ իթաաթ օլունմա սընը տապա իտէր իսէ , արթըզ էյի յի քէօթիլտէն ֆարգ իթմէք իշին , ինսանն հիսսէսի օլան վիճտանըն նէ հիւքմի գալըր , վէ հուրիեթտէն մահրում գալըր խրիթիլան էֆ քեարընըն իսթիհգաղը նէրէտէ գալըր օլ վազըթ ֆազիլէթին լու դումու տախի գալմայըզ , Գաթօ յիք ախնեասը պիլ Էայ իլէ իշլէյէն պիլ պէյիւք մաքինա կիպի օլուր , վէ հայաթ տախի պէյլէ պէյիւք պիլ ախնեաստան էքիլիլ , Բօմանըն էֆ քեար վէ վիճտանլար իւղէրինէ օլան հիւքիւմէթի մութլագասը սայէպիտէ Գաթօլիքըր Բիւրսիի շէրիֆին իս Թէտիլի կիպի Էա Գաթօլիք օլուքըր վէ Էա գաթօլիքիլէտէն ֆէրաղաթ իյլէմիշ օլուրլար :

Պիղիմ արթըզ պէյլէ պիլ քիշի նին իսթէյիշինէ վէ Էա պիլ ատա մըն զարաղընա Թապի օլամեաճաղը մըզը պէյան իթմէք վագթը կէլ տի : պիլ հուգուգումուղու ալէնէն Թալէպ իտէրիլ , վէ կէրէք Հասուն էֆէնտիլի վէ կէրէք Գաթօլիք մէզ Բէպիլին մութիլ պիլլէնա քէնտի մէնիլէքիլի բրօթէսթօ իտէրիլ : վէ ախնեաս մուվաճէհէսիտէ իլան իթ

տիլիմիլ գարադտա սապիթ գալա ճաղըզ , զիւրա Մօնթալանպէր կիպի Գաթօլիքիլէրին վէ Տիւրանլու վէ Ալա մանիա բիսդոպոսարը կիպի քիսկո պոսարըն իլթիգամ իթմիշ օլուրլար էֆքեարըն սըհէթինէ ինանըր վէ անլէր իլէ վէ անլէր կիպի Գաթօլիք գալմագ իթմէրիլ :

... Խմբագիր .
Եթէ Երեսօխտան ներկայացնէր սկզբունք մ'է , ահաւասիկ Եէնի գաբուի համար չորս ընտրելի կընէր կայացնեմ Ազգին վիճակը ու երես փոխանութեան պայմանները զգացող անձինք ,
Համբարձում էֆէնտի իրէքճեան
Գասպարիկ » Երլըզեան
Պօլոս » Ժամակոչեան
Մաաթէոս » Ս. յվատեան
1870 Մարտ 18 Եէնի—գաբու .
Յորդիշ Գ . Պարթիշանեան

ՀԱՎԱՏՐՄԱԹՐ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Պիլ վազըթտան պէրու Պուլ կարլար իլէ Բում բաթրիգիսանէսի պէյնինտէ մաւալագտա գալըր օլան Բուհանի մէսէլէյէ պու տէֆա վէրիլէն պիլ հիւսնիլ Թէտիլէտէն տօլըր , Պուկար միլլէթինին Թայիֆէյի Բուհ պանանը վէ միլլէթ միւթէպէրանը , Զա թը Ուտարէթքէնահիլէ կիտիպ , արզը թէյէքքիւր վէ մահմէտէթ իյլէմիշլէր տիր :

Իւզկիւտարտան Էնգարէյէ գա տար թէմտիտ օլունմագ իւզրէ , պիլ տէմիր Էօլ իսթթընըն ինչասը իշին Զապթիլէ միւշիւրիւ տէվլէթու Հիւս նիւ բաշա հազրէթլէրի մարիֆէթի ի լէ Եէրիլէրտէն պիլ գումբանեա թէշ քիլ օլունաճաղը Լա Թիւրքիտէ մու հարրէր տիր .

— Կէչէն հաֆթա հիւքիւմէթի Մէնիլէնին հէր պիլ նէզարէթի թա րաֆրնտան թէթթիպ օլունան պիւտ ճէլէթ Մալիլէ նէզարէթինէ թադ տիմ օլունմուշ վէ տէվլէթին պիլլէթին պիւտճէլէրինին թէտըզի իշին սօն տէֆա օլարագ , Զաթը Մատարէթրէ

նահիլէրինին ըլյասէթի իմհիլէնտա պիլ մէճիս ագտ օլունմուշ տուր :

— Պիլ գաչ կիւնէ գաւար , Մա լիլէ նազարէթի ճէլիլէսի թարաֆրն տպն 800 պին լիքալըզ Էհմա Էաա տըրլաճաղը սէյլէնմէրաւ տիր :

— Կէչէն կիւնքի նիւզիւմիզտէ Թէվայիտի Օսմանիլէ փոքօր իտարէ սինին իզմիրալէ աճէնթօտսուն Եէրի նէ Հասան գաբտանըն նապ օլուն պուլունու պիլտիրմիշ իտիք , պու տէ ֆա Լա Թիւրքիտէ իլիլլէթ օլունտու ղունա կէօրէ , սապըզ տճէնթօ իտա րէսի միւմայիլէյհա տիրէր թօրու խուր շիտ բաշա հազրէթլէրինի , Մատարագամ հազրէթլէրինտէն վէ Էախօտ Պահրիլէ նէզարէթինտէն պիլ Էմր ալմատըզճա քէնտի մէմուրիլէթինի թէրք իթմէ յէճէյինի պա թէլէ կրաֆ իսպարէ իճթի սար իյլէմիշ տիր :

— Կէչէն ճուճա իրթիլի կիւնիւ սէ քիլ Էաշընտա չօճուղուն պիլիլ Բիւ րէքիլէր սօգաղընտա պիլ արապա տան չըրնանարագ , Էաղըն պիլ մա հէլլէտէքի Էճգախանէտէ լաղըմ կէ լէն թէտալիսինէ պազըլըպ , պատէ հու ֆամիլեասը Էլիլնէ կէօթիւրիւմիշ տիր : Մէրգում չօճուղուն Էարա սը Բէք աղըրճա իմիշ :

— Կէչէն հաֆթա վուգու պու լան շէտիտ պօրատա կէօրիւնիւր քի ճէզայիլի Պահրի սէֆիտտէ վազը մէմա լիքի Օսմանիլէնին տէնիլ գըլըլարըն տա տախի պօրա օլտոնլունտան , պու սալը կիւնիւ Սթամպօլտա պէրէնիլ մէքտէ օլան նէմիլէ վաբօրու վէ իլ միրէ օղրայան Սիւրիա վաբօրու սալը սապահա գատար մէյտանա չըգմա մըշ տըր :

— Մէյլահօշ կէօմիլիլիւ նազըրը Տէրվիլ պէյ , սալը սապահըսը գօ նաղընտա նէզլէ ինիպ , ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր :

— Կէչէն բաղար ախշամր , Կիւ միւշ սու հասթախանէսի հէքիմլէրին տէն հաճի Համիտ էֆէնտի , Ս. յաղ մատա վագը խանէսինտէ քէնտի քէն տիլի սալպ իլէ թէլէֆ իթմիշ տիր :

— Կէչէն կիւն Ղալաթա պօրսա սը Էօնիւնտէ կէզտիլի սըրատա , սէր լըշ ինիլիլիլն տապանճա իլէ վուր տուղու պիլչարէ պէքճի , միւթէէսսիւ րէն բաղար Էրթէսի պապահըսը վէ

Քաթ իյլէմիշ տիր :

— Հէմա՛ն օն պէշ կիւնտէն պէ-
րու , եէքարիկերինէ մուարազալը օ-
լան լքի րու՛մ , կէշէն ախշամ Ղալա-
թատա պիր : պիրինէ րատթ կէլիպ ,
էլինտէ պուլունան պասթօնու իլէ ,
խասմինին զուլաղընա տօղրու վու-
րուպ , անը եէրէ սէրմիշ տիր :

Վուրուլուն , իլք էվլէլ քէնտիսինի
վուրանըն խամինի սէլը իթմէք իս-
թէմիշ իսէ տէ , սօլրատան սէօյլէմիշ
քլաուղունտ ու , սահիպ ճինայէթ տէր
հալ ախղ ու կիրիթթ օլունմուշ տուր :

— Իթսիւրա տէվլէթի նէզտինտէ
պուլունան , տէվլէթը Ալիյէ սէֆիրի .
րիւթթէմպէ , հաղրէթլէրի , րօմա ճա-
կիպինէ աղթմէթ իթտիյի մէսմուաթ-
տան տըր :

Մարտըն 22 ինճի էօնիւմիւղտէքի
բաղար կիւնիւ , Օրթաքէօյ Ս . Էրուսա-
քօրիշ քիլիսէսինտէ , միւթէվէֆա Գը-
րիպ քր Պ'ուրուս . Ը . րուհի իշիւն պաշ-
տօն պատարագ օլաճաղ իտիլիտէ , պիղ-
ղարուր մարտըն 29 ունճու կէլէճէք
բաղար կիւնիւնէ պրաղըլմըշ տըր :

— Բաղար կիւնիւ , աղալար ին-
թիլիսալը վէ պաշլըճա րէիա ինթի-
խապը հաղղընտա , տիւն ախշամ եէ-
պիմիղէ պիր մէքթուպ վապ օլմուշի-
քէ տէ , պոնաւն ճէվապընը եարըն
քիւ զօլթթթաղլաւ տէրճ իտէճէ յիղ :

ՀԱՎԱՏՈՒՄԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

Փարիս 29 մարտ .

Ուսուլի ինթիլիսալըն պաղըթա-
տիլաթը հաղղընտա Մ . Ժիւլ Ֆէրիւ
նին թագաթիլ իյլէտիյի լայիհա , Ֆը-
րանսանըն առլիյէ վէքիւի Մ . Էմիլ
Օլիվիէնին , մէպուսանը միլլէթ մէճ
լիսինին լաղլը միւնասիպ օլատըղը
պէյանընտան տօլայը , մէճլիսի մէղ-
քիւրտէ րէտտ օլունմուշ տուր :

Հիւքմիւնիզամըն իւղէրինէ օլունան
սիւալ , սէնաթօ մէճլիսինտէ թահթը
միւղաքէրէյէ վաղ օլունտուգտան
սօղրա , Մ . Էմիլ Օլիվիէնին , մատ-
տէյի մէղքիւրէյի գապինէթօյա թէք-
լիֆ իտէճէ յիւնի պէյան իյլէմէսինտէն
սօլայը , իլրի պըրաղըլմըշ տըր :

Եօնրա 29 մարտ .

Մ . Բօպէնսօն , Պրիսթօլա մէպուս
ինթիլիսալ օլունշ տուր :

Ինկիլիղ զաղթթալարը , բրէնս Բի-
էր Պօնաբարթ հաղղընտա թուրշէհ-
ըի մահքէմէսինին վէրտիյի աղապ-
նամէյի թագապիհ իտէյօրլար :

Փարիս 29 մարտ	47 17 1/2
Գաբանտը	47 —
Լօնտրա գօնսօլիտէ	46 1/2 5/8
Գաբանտը	46 1/2 5/8
Օնճանը իսթիգրաղը	350
Գաբանտը	350
Ֆր . Ֆօնտօ . Ս . Ս . 3	74 30
Գաբանտը	74 37 1/2
Իթալիան գուր . քէ .	55 75 (°)
Գաբանտը »	55 75
Ինկիլիղ գօնսօլիտէ	—
Գաբանտը	93 1/16
Վիէննա Գամպիօսու	121 50

ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Մար . 18 2ար . աղշամ գուր . քէ .	51-37
» 19 Բէր . սապահ	51-32
» » » էօյլէն	—

ԻԼԱՆԱԹ

ԲԼԻԻԻՄ

ԻԿՍՍՏԱՆԻ ԴԵՈՒՊՕԼԻՍ

ԿԱՄ

ԱՐԵՆԵԼԵԱՆ ՀԱՅԲ

ԵԻ

ԲՐՕԲԱԿԱՆՏԱ

1870

Պու իսմ իլէ էրմէնի աշխարհա-
բարչիսանընտան պիր րէսալէ թապ
ու նէշը օլունմուշ տուր : Ասիլթանէ-
տէ Պէյօղլունտա հէր զաղթթա սա-
թանլարտա ալթմըշար փարայա սա-
թըլմագտա տըր :

ՀԱՐՍԱՆԻՔ ՄԸ

Մէգըր սէրնամէ իլէ օլան քիլիթապ
Փարիստէ Մոքրատ վէրաֆալէլեան մէքթէ-
պի շալիլրտանընտան Յուլէվի էֆէնտի Բօ-
լատ , թարաֆընտապ գաղթմէ ալընմըշ էր-
մէնիճէ պիր միւֆիտ րօման տըր :

Ֆիյաթը 3 1/2 զուրուշ

ԳԱԶԱՄԻԱ

1870

ՍԷՆՏԻՆԷ ՄԵԽԱՆԱ

Թալեանճատան Թիւրքէյէ թէրճիւմէ
օլունտու

ԱՍԻԹԱՆԷ

Թալեանէ Բ . Յ . Բիւրճէան

Սաթըլըր Ասիլթանէտէ հէր քի-
թապճը տիւքքեանլարընտա :

ԱԶԷԲԱՆԹԸՐ ՏԻԻՄԱ

ՀՀՈՋԱԿԱՆՈՐ ՈՃԻՐԲ

ՊՕՐՃԻԱՅԲ

1497-1507

Թարգմանեալ է Գալէաֆանէ .

Ա . Ս . Տ .

Կ . ՊՕԼԻՍ

ԻՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼԻՍԳՐՈՅ

1869

Պու իսմ իլէ էրմէնիճէ Աշխարհա-
բարպիր քիլիթապ թապու նէշը օլուն-
մուշ տուր , սաթըլըր Ասիլթանէնին
հէր քիլիթապճը տիւքքեանլարընտա :

Ֆիյ 20 զըշ .

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՃՄՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱՅ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՁԻԶԷԲ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-

ՄԷՐՕ 45

ՃԷՄԻՑԷԹԻ ԻԼԿԻՑԷ ԹԱՊԵԱՆԷՍԻՆՅԷ